

Č. 9825.

Pozemková reforma. — Řízení před nss-em: * Výrok stpú-u o udělení souhlasu k zcizení přidělených nemovitostí není rozhodnutím (opatřením) úřadu správního ve smyslu § 2 zák. o ss.

(Nález ze dne 16. dubna 1932 č. 4945.)

V ě c: Karel P. v H. (adv. Dr. Jan Siegl z Prahy) proti státnímu pozemkovému úřadu v Praze (sen. president v. v. Rudolf Vyšín, za súčasné strany Ladislava P. a Annu Š. v H. adv. Dr. Em. Ordnung z Nov. Benátek) o schválení postupu přidělených nemovitostí.

V ý r o k: Stížnost odmítá se pro nepřípustnost.

D ů v o d y: Výměrem ze 14. května 1930 zamítl stpú žádost Václava P. o svolení ke zcizení přidělených mu nemovitostí, které hodlal dvěma postupnými smlouvami z 10. března 1930 postoupiti jednak synu Ladislavu a jeho manželce Anně, jednak dceři Anně Š., z důvodu, že příděl těchto pozemků byl uskutečněn za účelem doplnění hospodářské usedlosti č. . . . v H. a zamýšlenými postupy by byla tato opět tříštěna, takže by účel sledovaný přídělem byl zmařen. — Přípisem ze 13. června 1930 předložili manželé Ladislav a Anna P. a Anna Š. uvedené postupní smlouvy opětně stpú-u ke schválení s tím, že otec Václav P. mezitím dne 14. března 1930 zemřel a že postupem těchto nemovitostí měli býti odškodněni za to, že Václav P. celou svobodnou usedlost čp. . . . v H. odevzdal synu Karlovi; kdyby smlouvy schváleny nebyly, přišly by přidělené nemovitosti do pozůstalosti zemřelého otce k rozdělení mezi všechny děti, tedy i otcem ve skutečnosti odbyté. Dále uvedli, že svého otce v jeho nemoci ošetřovali, k čemuž byl vlastně povinen vlastník usedlosti čp. . . . a že postup pozemků se jeví jako odměna za tuto péči.

Nař. výměrem uznal stpú důvody podání (rozkladu) ze 13. června 1930, schválil obě postupní smlouvy z 10. března 1930 a opatřil je schvalovací doložkou.

Rozhoduje o stížnosti vznesené na výměr ten Karlem P., musel se nss nejdříve z moci úřední a také k námitce zástupce žal. úřadu při ústním líčení, zabývati otázkou, běží-li tu o rozhodnutí (opatření) podle § 2 zák. o ss.

Podle stálé judikatury tohoto soudu (srovn. na př. nál. Boh. A 3610/24 a usnesení Boh. A CCI/24) uskutečňuje se příděl jedině dohodou mezi stpú-em a přídělcem o všech modalitách přídělu; dohoda taková může se státi buď ve formě smlouvy, nebo přijetím nabídky úřadem nebo uchazečem učiněné. Obsahem této dohody určena jsou pak práva i povinnosti obou smluvních stran. Vystupuje tedy ve věcech přídělu, jak v cit. nálezu vysloveno, stpú nikoliv ve funkci úřadu judikujícího, nýbrž jménem státu jako strany, která půdu získanou k účelům, jež zákony o pozemkové reformě sledují, přídělci jako druhé straně přenechává. I podmínky, za kterých stpú přidělenou takto půdu přídělci přenechává, jsou součástí této dohody (§ 23 příd. zák.), a nejsou nijakým rozhodnutím resp. opatřením stpú-u jako úřadu judikujícího, nýbrž také

jen prohlášením jeho jako jedné ze smluvních stran o tom, za jakých modalit s přidělcem jako druhou stranou smluvní smlouvu uzavírá, resp. půdu mu přidělenou přenechává.

Pak ovšem jde o poměr soukromoprávní, dohodou onou založený, jenž jest i základem a východiskem pro řešení všech sporných otázek majících v něm svůj původ. Vešla-li strana na podmínku, již stpú, přiděluje jí zabranou půdu, si jako druhá strana smluvní vyhradil, že totiž zcizení přidělené půdy smí se státi jen s jeho souhlasem, a udělí-li pak stpú k žádosti přidělcově toto svolení, pak ani toto svolení podle toho, co uvedeno, není rozhodnutím (opatřením) úřadu správního podle § 2 zák. o ss, nýbrž opět jen prohlášením strany učiněným na základě výhrady obsažené v oné soukromoprávní dohodě.

Není-li však nař. výměr rozhodnutím nebo opatřením podle § 2 zák. o ss, pak schází tu základní předpoklad kognice nss-u, a bylo tudíž stížnost odmítnouti jako nepřipustnou.

Č. 9826.

Učitelstvo: Od kdy jest poukázati vdovskou pensí manželce učitele veř. školy nár., který zúčastniv se světové války, stal se ne-zvěstným a byl prohlášen za mrtva?

(Nález ze dne 16. dubna 1932 č. 6098.)

V ě c: Anna R. v B. proti ministerstvu školství a národní osvěty o zaopatřovací požitky.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Usnesením zemského soudu pro civilní věci v Brně ze 14. března 1923 byl manžel st-lčín Josef B., definitivní učitel ve S., jenž jako jednoruční dobrovolník pěšího pluku č. 8 účastnil se války a stal se od srpna 1917 ne-zvěstným, prohlášen za mrtva s tím, že se považuje den 31. prosince 1919 za onen den, kterého nepřežil. Výnosem zř-y moravské z 2. ledna 1924 byla st-lce ode dne 1. dubna 1923 poukázána vdovská pense ročně 5609.16 Kč s přídavkem 1920 Kč, ná-kupní výpomocí 114 Kč měsíčně a nouzovou výpomocí 114 Kč měsíčně. Současně zastavena výplata aktivních služebních požitků manžela st-lčina do rukou st-lčiných. Dalším výnosem z 19. května 1924 učinila zř mor. opatření, aby st-lce byly dnem 1. ledna 1920 počínajíc vyplaceny zaopatřovací požitky v částce ve výnosu uvedené. Tímto výnosem prohlášen za zrušený výnos z 2. ledna 1924 a poznamenáno, že ohledně případného upuštění od vymáhání až dosud vzniklých přeplatků bude dodatečně rozhodnuto v dohodě s vydržovatelem školy.

Proti tomuto výnosu obrátila se st-lka podáním ze 14. července 1924 označeným jako stížnost, k min. škol. dovozujíc, že ve smyslu ustanovení §§ 1 a 3 zák. z 23. července 1919 č. 470 Sb. má nárok na to, aby jí byly vypláceny všechny služební příjmy a přídavky tak, jako kdyby její ne-zvěstný manžel byl na živu a v činné službě školní až do